

СИЛАБУС КУРСУ ЗВУКОРЕЖИСЕРСЬКА СТУДІЙНА ПРАКТИКА

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».
Освітньо-професійна програма «Звукорежисура»
Рік навчання: II, III, IV; Семестр: 3, 4, 5, 6, 7, 8
Кількість кредитів: 10
Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Ярош Олег Миколайович – викладач кафедри музичне мистецтво естради

Контактна інформація:

+380951549014

Лазарев Сергій Георгійович – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музичне мистецтво естради

Контактна інформація:

sergio.mega.cts.records@gmail.com

Прореквізити освітнього компоненту: Клас ансамбля, Музично-творча діяльність, Режисура естради, Історія світової естради, Історія Української естради, Спеціальний клас Звукорежисура, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу.

Постреквізити освітнього компоненту: Вокальна та інструментальна музика сучасних композиторів Київщини, Аналіз музичних творів, Музично-звукове оформлення, Майстерінг та робота зі звуковими носіями.

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції у відповідності до поставлення творчих завдань в професійній діяльності звукорежисера	ПРН 9
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11

Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.	ПРН 16
Застосовувати технічні навички в практичній звукорежисерській діяльності.	ПРН 19
Здатність вирішувати технологічні завдання в процесі роботи зі звуковим обладнанням	ПРН 20

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

Компетентності	Шифр
Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК 1
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ЗК 2
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 3
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ЗК 4
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 5
Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗК 7
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 8
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 9
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК 10
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ЗК 11
Здатність працювати автономно.	ЗК 12
Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	ЗК 13
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК 14

Спеціальні компетентності (СК):

Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	СК 3
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	СК 4
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	СК 6
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	СК 7
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК 11
Здатність бути критичним і самокритичним.	СК 12
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК 13
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	СК 14
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	СК 15
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	СК 16
Здатність працювати автономно.	СК 18
Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	СК 19
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	СК 20

Звукорежисерська студійна підготовка в Академії характеризується інтегрованістю, взаємозв'язком усіх компонентів (навчальних дисциплін, звукорежисерської студійної і концертної практик, науково-дослідної роботи) і їх координованістю з метою досягнення головної мети розвитку індивідуальності, особистості студента як майбутнього фахівця й дослідника.

Звукорежисерська студійна практика займає важливе місце у підготовці фахівців та відноситься до

провідної складової їхньої професійної підготовки.

Завдання освітнього компоненту формує комплекс науково методичних знань і практичних прийомів роботи зі звукопідсилювальною технікою та засобами запису звуку; професійну підготовку здобувача освіти в галузі звукорежисури уміннями обрати необхідну конфігурацію техніки, навички готовності до роботи із звуковою технікою під час звукозапису; ознайомлення із сучасними вітчизняними і зарубіжними технологіями та використання технічних засобів в освітньому процесі; вивчення елементів музичної мови та способів їх апаратної обробки; набуття навичок та досвіду роботи з технічними засобами, їх добору та комплектації у відповідності до музичного жанру та форм нотного викладу; виховання музичного смаку, активної позиції в оцінці явищ мистецтва, аналітичних навичок у співставленні традиційного виконання музичних творів та їх технічного відтворення сучасною апаратурою.

Специфіка підготовки звукорежисера має інтегрований характер. Саме звукорежисерська студійна практика висуває перед здобувачем і викладачем новий вид творчо-пошукової діяльності у таких її видах, як складання технічного райдеру, опрацювання концепції саунду. При цьому здобувачу освіти необхідно оволодіти вміннями не тільки суто технічними, але й творчими, організаторськими та керівними вміннями.

Звукорежисерська студійна практика – це ефективна навчальна форма підготовки здобувачів вищої освіти до роботи. У процесі її проведення інтегруються, удосконалюються і перевіряються знання, уміння та навички, отримані майбутнім викладачем музики та звукорежисером.

Цей освітній компонент створює широкі можливості для формування мотиваційної основи до музично-освітньої та навчальної роботи здобувача вищої освіти, а саме:

- дозволяє індивідуально та творчо регулювати ступінь складності виконавської майстерності здобувача вищої освіти;
- дає йому можливість для самовираження, виявлення творчості,
- самореалізації і самоконтролю, оскільки в процесі звукозапису він може компенсувати менш розвинені вміння та здібності за рахунок сильніших;
- спонукає здобувача вищої освіти до осмислення, пошуку і комплексного
- застосування знань – навичок, отриманих як у процесі вивчення різних навчальних дисциплін, так і підказаних йому результатами практики;
- розвиває і загартовує волюві якості здобувача вищої освіти;
- опановує методи поглибленої роботи над методами наукового пошуку, що формує дослідницькі інтереси і навички, сприяє поглибленню навчальної діяльності.

Мета звукорежисерської студійної практики полягає у полегшенні і прискоренні адаптації здобувачів вищої освіти до реальних умов їх майбутньої професійної діяльності, творче осмислення теорії, підготовці майбутніх музикантів до всіх функціональних обов'язків, що покладаються і як на керівника музичного колективу, активного пропагандиста музичної культури та мистецтва, а також у формуванні музично-виконавських знань, умінь і навичок, необхідних для художнього, творчого спілкування з людьми.

Основні завдання практики:

- забезпечення зв'язку теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних і виховних завдань, а відтак – формування у здобувачів вищої освіти психологічної готовності до роботи в колективі;
- виховання у здобувачів вищої освіти стійкого інтересу і любові до професії, формування умінь та навичок, що сприяють розвиткові у них професійних якостей;
- усвідомлення значущості соціально-психологічних, психологічно-педагогічних, методичних та творчих основ взаємодії здобувача вищої освіти й педагога;
- підготовка здобувачів вищої освіти до державних іспитів та збір матеріалів до написання дипломної роботи;
- художньо-виконавський розвиток здобувачів вищої освіти;
- адаптація музично-виконавських умінь та навичок, отриманих здобувачем у процесі навчання, до умов професійної діяльності;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок організації і проведення музичної діяльності;
- виховання у них самостійних індивідуальних творчих здібностей і вмінь.

Звукорежисерська студійна практика є спеціалізованою, забезпечує теоретичну та практичну підготовку фахівців в галузі музичного мистецтва за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр.

Практика є невід'ємною складовою формування фахових компетентностей здобувача вищої освіти. Вона представлена окремим блоком у структурі навчального плану Академії і входить до переліку їх нормативної частини. Зміст навчального плану ОПП «Звукорежисура» ґрунтується на послідовності та паралельності теоретичного та практичного навчання.

Начальна освітній компонент «Звукорежисерська студійна практика» створює широкі можливості для формування мотиваційної основи до музично-освітньої та навчальної роботи здобувача освіти.

Практична спрямованість.

Звукорежисерська студійна практика – це ефективна навчальна форма підготовки здобувачів вищої освіти до роботи. У процесі її проведення інтегруються, удосконалюються і перевіряються знання, уміння та навички, отримані майбутнім викладачем музики та звукорежисером.

Ця освітній компонент створює широкі можливості для формування мотиваційної основи до музично-освітньої та навчальної роботи здобувача вищої освіти, а саме:

- дозволяє індивідуально та творчо регулювати ступінь складності виконавської майстерності здобувача вищої освіти;
- дає йому можливість для самовираження, виявлення творчості,
- самореалізації і самоконтролю, оскільки в процесі озвучування заходу він може компенсувати менш розвинені вміння та здібності за рахунок сильніших;
- спонукає здобувача вищої освіти до осмислення, пошуку і комплексного застосування знань – навичок, отриманих як у процесі вивчення різних навчальних дисциплін, так і підказаних йому результатами практики;
- розвиває і загартовує волюві якості здобувача вищої освіти, оскільки публічна діяльність перед однокурсниками психологічно відповідальніша від будь чого;
- опановує методи поглибленої роботи над методами наукового пошуку, що формує дослідницькі інтереси і навички, сприяє поглибленню навчальної діяльності.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів вищої освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів вищої освіти у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів вищої освіти, набутти досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів вищої освіти у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки.

Для вирішення завдання щодо активного залучення здобувачів вищої освіти до практичної роботи - на базі Академії працює симфонічний оркестр Київської області.

Налагоджений зв'язок щодо практичного досвіду у професійному колективі в ансамблі пісні і танцю Збройних сил України.

Викладачі кафедри спрямовують свою роботу на розвиток у здобувачів вищої освіти індивідуального стилю та реалізації своїх талантів та здібностей, створюють умови для реалізації власних мистецьких концепцій. Керівники практики створюють оптимальні умови для розкриття для розкриття можливостей особистості здобувача вищої освіти як музиканта та виконавця, що мобілізує їх творчий потенціал, креативність, формують впевненість у своїх силах. Студенти, під час проходження практики, під керівництвом видатних виконавців у достатній мірі вмотивовані й мають досить міцний стимул до виконавської діяльності.

Практика є невід'ємною складовою формування фахових компетентностей здобувача вищої освіти. Вона представлена окремим блоком у структурі навчального плану Академії і входить до переліку їх нормативної частини. Представлені навчальні плани забезпечують здійснення важливого ланцюга дидактики – єдність теорії та практики. Зміст навчальних планів ґрунтується на послідовності та паралельності теоретичного та практичного навчання.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації.

Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Значна роль у самомендменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів вищої освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у заходах в Молодіжній громадській організації «Студконцерт». Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним

розвитком.

Зміст і структура навчального освітнього компоненту

Практика передбачає ознайомлення здобувачів освіти з формами організації студійної діяльності у сучасних мистецьких закладах, надає можливість практичного застосування теоретичних знань з дисциплін, що формують музично-виконавську компетентність.

Практика базується на знаннях: історичних передумов та сучасних тенденцій розвитку музичного мистецтва та виконавства; функцій, методів та технологій звукозапису; принципів та закономірностей виконавської діяльності; особливостей виконавської інтерпретації музичного твору; критеріїв звучання музичних творів та методів забезпечення належного художньо-технічного змісту.

Обов'язки керівника практики.

Керівники практики організують процес проходження її здобувачами, а саме:

1. проведення настановних зборів здобувачів освіти, планування звукорежисерської студійної практики на семестр, навчальний рік;
2. складання графіка виконання програми практики;
3. забезпечення завданнями щодо збирання практикантами матеріалів для написання звіту про проходження практики;
4. проведення регулярних консультацій;
5. контроль за дотриманням термінів виконання завдань з практики;
6. надавати висновок з практики за певний семестр, навчальний рік;
7. подавати пропозиції та зауваження з удосконалення практичної підготовки здобувачів;
8. інформувати кафедру з усіх питань організації й проведення практики.

Обов'язки здобувача вищої освіти у період проходження практики:

1. складання та погодження з керівником практики індивідуального плану роботи;
2. своєчасне виконання усіх видів робіт, передбачених програмою практики;
3. підготовка звітних матеріалів проходження практики (афіши, оголошення, програми, сертифікати)

№ тижня	Назва теми	Всього год.	Завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. II курс, III семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 1. Ознайомлення з творчим процесом професійної підготовки звукорежисерів до студійної роботи.	15	Ознайомлення з навчальною та науковою літературою щодо понять студійний звукозапис – звукорежисерська робота в студії. Ознайомлення з документацією колективів.
5, 6, 7, 8, 9, 10	Тема 2. Ознайомлення з роботою виконавця та специфікою управління колективом.	15	Відвідування репетицій. Планування звукорежисерської роботи.
11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Робота над конфігурацією звукозапису.	15	Ознайомлення з навчальною та науковою літературою – презентація «Звукорежисура, як професія»
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 2. II курс, IV семестр			
1, 2, 3, 4, 5, 6	Тема 4. Репетиційна робота.	15	Ознайомлення з навчальною та науковою літературою – види та методи проведення репетицій
7, 8, 9, 10	Тема 5. Принципи комунікації з виконавцем.	15	Доповідь. Види творчо-технологічної діяльності звукорежисера (фахівці студійної звукорежисури)
11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 6. Особливості звукозапису.	15	Аналіз особливостей звукозапису. Підготовка тез коментарів
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 3. III курс, V семестр			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 7. Звукозапис ансамблевих колективів. Робота в студії.	20	Ознайомлення з навчальною та науковою літературою – види ансамблів, склад колективів, принципи роботи звукорежисера з ансамблевими групами.
9	Тема 8. Основи саунд-дизайну	6	Ознайомлення з навчальною та науковою літературою. Підготовка тез для обговорення з

			керівником практики.
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 9. Підготовка професійних коментарів	19	Аналіз роботи звукорежисера. Підготувати тези для дискусії.
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 4. III курс, VI семестр			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 10. Робота в студії.	20	Аналіз студійних аудіо записів. Підготувати тези для дискусії.
9	Тема 11. Основи музичного продакшну.	6	Етапи та механіка продакшну конкретного музичного твору. Підготовка тез для дискусії з керівником практики
10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 12. Робота над методами складання технічного райдеру.	19	Складання технічного райдера. Оформлення результатів презентація
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 5. IV курс, VII семестр			
1, 2, 3, 4, 5, 6	Тема 13. Планування та підготовка робіт здобувача вищої освіти-звукорежисера. Робота в студії. Опанування практичними навичками студійної діяльності.	20	Ознайомлення з науковою та методичною літературою щодо організації та проведення звукозапису. Ознайомитись з студійними рейдерами. Підготувати аналіз рейдерів відомих виконавців та колективів.
7, 8, 9, 10, 11, 12,	Тема 14. Визначення завдань спостереження (пасивна практика). Особливості ведення документації.	20	Планування звукорежисерської діяльності здобувача вищої освіти. Підготувати перелік заходів. Оформлення презентації проходження практики.
13, 14, 15, 16	Тема 15. Підготовка до звукозапису заліку та/або екзамену.	20	Аналіз студійних записів (пасивне спостереження). Підготувати коментарі. Підготувати тези для дискусії.
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 6. IV курс, VIII семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 16. Підготовка здобувача вищої освіти до студійної діяльності.	16	Проаналізувати наукову та методичну літературу з питання структури студійного звукозапису. Підготувати презентацію – «Робота звукорежисера в студії з солістом, ансамблем, оркестром»
5, 6, 7, 8, 9, 10	Тема 17. Підготовка та реалізація звукорежисерської роботи	20	Планування звукорежисерської студійної діяльності здобувача. Підготувати перелік заходів, звітних матеріалів.
11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 18. Підготовка звіту про проходження звукорежисерської студійної практики. Підсумки проходження звукорежисерської студійної практики здобувачем – практикантом.	24	Оформлення презентації результатів проходження практики. Оформлення звіту.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
		300	

Самостійна робота

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних митців естради. Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та

закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Майбутньому звукорежисера необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість тощо. Така робота допоможе формуванню художнього смаку. Студент повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Важливим питанням у практичній підготовці майбутніх фахівців є забезпечення її неперервності та послідовності у набутті необхідного обсягу практичних знань, умінь і навичок. Відповідно до навчального плану звукорежисерська студійна практика розпочинається з II курсу та триває до IV курсу.

Кожен етап проходження практики має своє завдання та вимоги.

Вимоги та завдання практики II курсу навчання - здобувачі вищої освіти закріплюють і поглиблюють теоретичні знання, одержані в процесі вивчення навчальних дисциплін, набувають уміння та навичок практичної діяльності. В період навчальної практики здобувачі вищої освіти стають учасниками практичної діяльності, спостерігають і аналізують різні боки діяльності музичного звукорежисера. Здобувачі вищої освіти оволодівають сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування на базі отриманих в Академії знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Практика є першим кроком психологічної і професійної адаптації здобувача вищої освіти до виробництва.

Вимоги та завдання практики III курсу навчання – завданням практики третього курсу навчання – ознайомити здобувача вищої освіти з його майбутньою спеціальністю шляхом виконання обов'язків помічника фахівця. Це дає змогу глибше проникнути у зміст і технологію майбутньої професійної діяльності. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти реалізують навички практичної і дослідницької роботи. Отримують індивідуальні завдання, які передбачають самостійне виконання здобувачем певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу. Практика третього року навчання є закріплення в умовах, максимально наближених до професійної діяльності, набуті в Академії теоретичних знання та формування у здобувача вищої освіти як у майбутнього спеціаліста вмінь і навичок, необхідних для плідної самостійної роботи. Практика дає також можливість засвоїти досвід старших колег, вивчити традиції, форми і методи роботи, апробувати свої здібності та практично виявити їх, проявити ініціативу під час роботи, зробити перші кроки на шляху формування спеціаліста в галузі звукорежисури.

Вимоги і завдання звукорежисерської студійної практики на IV курсі навчання – здобувачі освіти виконують за спеціальністю весь цикл основних робіт, вивчаючи ділянку виробництва, набуваючи навичок організації, управління і контролю. На цьому етапі проходження практики для здобувачів вищої освіти відбувається самостійна робота та реалізація того чи іншого конкретного завдання. Під час практики здобувачі вищої освіти мають можливість приймати самостійно рішення та отримують належний рівень професійної підготовки, підводяться підсумки проходження практики з обов'язковим написанням письмового звіту та аналізу практичної діяльності за весь термін проходження практики. Практика дозволяє, використовуючи набутий теоретичний фундамент, розвивати у здобувачів вищої освіти творчість, ініціативу, активність, самостійність, прагнення до постійного самовдосконалення, розробляти і впроваджувати інноваційні технології. Під час практики здобувачі вищої освіти готують матеріали до дипломного проекту. Основним завданням практики є набуття досвіду в дослідженні актуальної наукової проблеми, а також підбір необхідних матеріалів для виконання дипломної роботи. Підсумки практики кожного року навчання обговорюються на засіданнях кафедри.

Рекомендована література

Основна

1. Бондаренко А.І., Шульгіна В.Д. Музична інформатика : навч. посіб. / А.І.Бондаренко, В.Д.Шульгіна. – К. : НАКККіМ, 2010. – 190 с.
2. Волошина Л. Г. Комп'ютерні графіка та звук [Текст] : лаб. практикум / Л. Г. Волошина. - Умань : Жовтий О. О., 2014. - 131 с.
3. Верещака В. Стилї та напрями естрадної музики // Культура України. / Харківська держ. акад. культури. Харків, 2011. Вип. 33. С. 260– 268.
4. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа). Підручник [для вищ. навч. закл.]. К., НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
5. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста: підручник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів. Київ, 2004. 287 с
6. Дрожжина. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Наталя Володимирівна Дрожжина ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського. — Х., 2008. — 16 с.
7. Дрожжина Н. В. Теоретико-методичні засади естрадно-джазового співу. Харків : Майдан, 2010. 141 с.

8. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект : автореф. дис. ... канд. філос. наук : спец. 09.00.08 Естетика / Київський нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 2003. 14 с
9. Зінська Т. В. Музично-виконавське мистецтво в соціокультурному просторі України кінця ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 Теорія та історія культури / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2011. 16 с.
10. Карчова Ю. І. Українське народнопісенне виконавство в професійній музичній практиці останньої третини ХХ – початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Теорія та історія культури / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2016. С. 10.
11. Кашкадамова Н. Історія фортепіанного мистецтва ХІХ ст. К.: Астон, 2006.
12. Лазарев С. Г. Електронна музика як форма художньої творчості // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – 2011. – №. 1. – С. 196-199.
13. Лазарев С. Г. Принципи класифікації електронної музики: до постановки проблеми Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури №: 26, 2011 с. 226-236.
14. Лазарев С. Г. Особливості класифікації електронної музики: проблеми і перспективи дослідження. – 2011.
15. Лазарев С. Г. Кореляція розвитку технологій і еволюції електронної музики // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології. – 2014. – С. 107.
16. Музика вільних : jazz як легендарний музичний напрям підкорив світ : веб-сайт. URL : https://24tv.ua/jazzmuzika_vilnih_tag5515 (дата звернення : 21.04.2019).
17. Музична естрада : довідник : у 4-х т. Т. 1 : Словник термінів / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2019. 260 с
18. Попович Н.М. Педагогічні умови розвитку художнього смаку у здобувачів вищої освіти класу акордеона засобами естрадного мистецтва: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Н.М. Попович ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. — К., 2005.
19. Полянський Т. Традиційний джаз. Київ : Муз. Україна, 2015. 333 с.
20. Популярна музика : енцикл. словник / автор-уклад. В. М. Откидач. Харків : Видавництво «Лідер», 2018. 896 с.
21. Самая Т. В. Естетичні проблеми саунду у естрадному вокальному виконавстві // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2015. № II (5). С. 193–199.
22. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ — початку ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 27.00.01 Теорія та історія культури / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2017. 19 с.
23. Смородська М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному., Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – музичне мистецтво. - Харківська державна академія культури. – Харків, 2020. – Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2020
24. Тормахова В.М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез: Автореф. дис... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 / В.М. Тормахова ; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. — К., 2007. — 17 с.
25. Фабрика-Процька О.Р. Педагогічна виконавська практика: методичні вказівки з самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 24 с.
26. Фісун М. М. «Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти» (Київ, 2013 р.)
27. Фісун М. М. Специфіка соул-виконавства в контексті естрадного співу // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : мат-ли міжнар. наук. конф. / Харківська держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2017. С. 359–361.
28. Фурдичко А. Поп-фольк як явище культурних етно-адаптаційних процесів сучасного музичного мистецтва України // Народознавчі зошити. 2017. № 5 (137). С. 1198–1207.
29. Чернікова С.В. Генеза естрадного вокально-ансамблевого виконавства та шляхи його професіоналізації: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / С.В. Чернікова ; Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. — Х., 2008. — 18 с.
30. Шевченко О. Г. Українська популярна музика: витоки та проблематика (1920–1990) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 Теорія та історія культури / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2010. 20 с.
31. Шип В.С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посібник. -К. : Заповіт, 1998. - 368 с.
32. Fry D. R. Live sound mixing. 3rd ed. Cheltenham, Victoria : Roztralia, 1997. 176 p.
33. Gibson B. Ultimate live sound operator's handbook. Rowman & Littlefield Publishers, Incorporated, 2020. 456 p.
34. Izhaki R. Mixing audio: concepts, practices and tools. Taylor & Francis Group, 2017. 570 p.
35. Mixing engineer's handbook - bobby owsinski. Bobby Owsinski. URL: <https://bobbyowsinski.com/mixing-engineers-handbook/> (date of access: 02.08.2022).
36. Owsinski B. The mixing engineer's handbook. ArtistPro, 1999. 240 p.
37. Stark S. Live sound reinforcement. ArtistPro, 1996. 313 p.

38. White P. The sound on sound book of live sound for the performing musician. London : Sanctuary Publishing, 1998. 287 p.

Допоміжна

1. Білоус В. П. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності : автореф. дис... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03Музичне мистецтво. К., 2005. 16 с.
2. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України: Від найдавніших часів до початку XX ст. Харків: Основа, 2000. 344 с.
3. Булда М. В. Естрадно-джазова музика в акордеонно-баянному мистецтві України другої половини XX – початку XXI століття: композиторська творчість і виконавство : дис. канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Марина Володимирівна Булда. Харків, 2007. 270 с.
4. Горобець Т.В. Роль комплексного навчання у системі підготовки майбутнього музичного керівника та вчителю музики в педагогічному коледжі. Київ, 2008. 72 с.
5. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти. Дрогобич, Вид. Фірма «Відродження», 2000. 100с.
6. Ракул Ю.К. Мистецтво педалізації як один з основних засобів виразності фортепіанного виконавства. Одеса, 2000. 162 с.
7. Ростовський О. Педагогіка музичного сприймання. Навчально-методичний посібник. Київ, 1997.
8. Ужинський М. Ю. До визначення сутності професії звукорежисера в сучасному мистецтві. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. 2013. Т. 1. № 19. С. 30–36.
9. Basic live sound reinforcement A practical guide for starting live audio. Focal Press, 2012.
10. Boyce T. Introduction to live sound reinforcement: the science, the art, and the practice. FriesenPress, 2014. 320 p.
11. Case A. U. Sound FX: unlocking the creative potential of recording studio effects. Burlington, MA : Focal Press/Elsevier, 2007. 412 p.
12. Corey J. A. Audio production and critical listening: technical ear training. Taylor & Francis Group, 2016. 174 p.
13. Duncan B. The live sound manual: getting great sound at every gig. Backbeat Books, 2002. 160 p.

Інтернет джерела

1. <https://www.antarestech.com/>
2. <https://www.ableton.com/>
3. <https://help.izotope.com/docs/izotope-insight-help.pdf>
4. <https://www.soundgym.co/site/school?ut=school&ut=school>

Політика освітнього компоненту

Звукорежисерська студійна практика в Академії характеризується інтегрованістю, взаємозв'язком усіх компонентів (навчальних дисциплін, звукорежисерської концертної практики, студійної діяльності, науково-дослідної роботи) і їх скоординованістю з метою досягнення головної мети – розвитку індивідуальності, особистості здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця й дослідника. Проходження практики передбачає роботу здобувачів освіти у звукорежисерській студії.

Після опанування освітнього компоненту «Звукорежисерська студійна практика» здобувачі повинні:

Знати:

- принципи запровадження музики в медіатекст;
- загальні закономірності музичної драматургії в аспекті драматургії медійних жанрів;
- контекстуальну специфіку музики у медіатексті;
- основні вимоги до вихідного рівня сигналу, вітчизняні та міжнародні стандарти;
- взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією й практикою музичного мистецтва і звукорежисури;
- технологію створення звукового ряду;
- організацію оперативної роботи, її особливості в залежності від музичних програми;
- тракт звукопередачі, основні параметри, мікрофони та гучномовці (пристрій та принцип роботи різних типів мікрофонів та гучномовців);
- пристрої обробки звукового сигналу та їх класифікацію;
- програми для монтажу та редагування звуку, аналогову та цифрову запис звуку.

Вміти:

- суб'єктивно оцінити якість отриманого відео та звукового матеріалу;
- мати навички роботи з сучасними аналоговими та цифровими носіями;
- користуватися програмами для обробки та редагування звуку з метою створення та запису аранжування;
- створювати доброзичливу робочу обстановку під час запису;
- користуватися професійно можливостями обладнання;

- приймати самостійні технічні та художні рішення, демонструючи високу культуру та професіоналізм;
- керувати репетиційним процесом;
- коментувати кінцевий результат, створюючи доброзичливу психологічну обстановку під час студійної практики;
- аналізувати й оцінювати музичні та сценічні проекти, використовуючи отримані теоретичні знання з практики українського та зарубіжного музичного мистецтва та шоу-бізнесу; в
- використовувати теоретико-практичні знання й термінологію музичного мистецтва та звукорежисури, а також здійснювати технічний і творчий аналіз творів музичного мистецтва у звукозаписі;
- збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Володіти:

- розумінням основних напрямів роботи закладів культури і мистецтв та інших галузей сучасного мистецтва, їх ролі у суспільстві;
- принципами підбору музики;
- принципами роботи зі звуком;
- методологією аналізу та оцінки особливостей музики у структурі музичного мистецтва;
- принципами та прийомами звукорежисури відповідно до повного циклу роботи зі звуком у процесі створення звукового образу;
- навичками роботи з комп'ютерними редакторами в частині відомості та обробки звукових сигналів.

Набути досвіду діяльності: спрямованої на вдосконалення професійних знань, умінь та навичок та формування висококваліфікованого спеціаліста, який володіє теоретичними основами музичного редагування та звукорежисури.

Політика щодо контролю навчальних досягнень: Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача вищої освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача вищої освіти;
- модульна контрольна робота.

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру - підсумковий (модульний контроль), у кінці передбачений – диференційований залік та/або екзамен.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (семестровий) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною

дисципліною визначається робочою навчальною програмою освітнього компоненту та методичними рекомендаціями викладача.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль;
- індивідуальні співбесіди;
- колоквиум.

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі диференційованого заліку або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)										
Робота в студії	5	25	5	25	5	25	5	25	5	25	5	25
Презентація	1	5					1	5				
Тези до дискусії			1	5	1	5			1	5	1	5
Аналіз роботи	1	5	1	5			1	5	1	5		
Виконання індивідуальних завдань	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання практичних завдань	2	10	2	10	1	5	2	10	2	10	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
Підготовказвітних матеріалів	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Диференційований залік	1	20	1	20			1	20	1	20		
Екзамен					1	30					1	30
Разом	17	100	17	100	15	100	17	100	17	100	15	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка	Оцінка за національною	Оцінка за шкалою ECTS
--------	------------------------	-----------------------

балах	шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання диференційного заліку та/або екзамену відбувається згідно положення про оцінювання успішності здобувачів освіти, що регламентує таку процедуру: здобувачу освіти, що одержав під час модульного, семестрового контролю незадовільну оцінку дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором Академії.

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування. Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google-classroom – Google Workspace, managed by koukim.com. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.